

MASTERPLAN EN PROJECTUITVOERING
VOOR DE VORMGEVING
VAN VERSCHILLENDE CULTURELE CENTRA
IN ANTWERPEN.

Rond 1960 werd een 'cultuurcentrum' opgevat als een receptief centrum waar allerhande socio-culturele verenigingen in een goed uitgeruste neutrale gemeentelijke infrastructuur konden vergaderen, repeteren, tentoonstellingen en lessen organiseren. Vandaar de nadruk op een gediversifieerde infrastructuur: schouwburgzaal en/of polyvalente zalen, vergaderzalen, leskeuken en een foyer/cafetaria. Het nieuwste decreet (2001) legt aan de cultuurcentra volgende opdrachten op: ondersteuning van creatie, cultuurspreiding, verhoging van de culturele competenties en participatie, gemeenschapsvorming en verhoging van (etnisch) culturele diversiteit. De huidige infrastructuur van de zeven Antwerpse cultuurcentra is een amalgaam van nieuwbouw en vernieuwbouw. De stad Antwerpen heeft de ambitie een duidelijk herkenbaar netwerk van cultuurcentra uit te bouwen, waarbij deze centra

als motor fungeren van het socio-culturele leven in de districten, wijken en buurten en/of in de grootstedelijke context. Deze maatschappelijke ambitie dient weerspiegeld te worden in het masterplan voor de vormgeving van de infrastructuur. Het masterplan dient het product te zijn van een permanente dialoog tussen gebruikers, bouwheer en ontwerper. In elk centrum moeten de nodige infrastructurele voorwaarden gecreëerd worden om zowel het receptieve als het eigen programmatische takenpakket optimaal te kunnen uitvoeren. De opdracht omvat naargelang de specifieke noden van elk centrum een breed palet van ingrepen gaande van externe visuele herkenbaarheid, interne reorganisatie, signalisatie, opfrissing, aanpassing aan functionele, technische en veiligheidsnormen, toegankelijkheid in al zijn betekenissen, gezelligheid en comfort.

LOCATIE	PUBLICATIEDATUM	11/02/2005
diverse locaties	SELECTIEDATUM	17/08/2005
2000 Antwerpen	GUNNINGSDATUM	
BOUWHEER	CONTRACTDATUM	
Stad Antwerpen	OPLEVERINGSDATUM	

ONTWERPTeam 1

B-architecten bvba

drie aandachtspunten
1 CCAFE (specifiek)
2 sociaal meubilair (uniform)
3 balieënd (communicatie)

ONTWERPTeam 3

KCAP architects & planners bv

ONTWERPTeam 4

D.I.A.L. Architects

ONTWERPTeam 5

geen voorstel ingediend

MAP Architectos sl

ONTWERPTeam 2

Poponcini & Lootens ir. architecten bvba

ZONE NOORD
COO DE SCHELDE ZANDVLIET 03
CC MERKSEM BOUWENBORGH 09
CC MERKSEM ZOLDER 11
CC MERKSEM POPPENTHEATER 12
CC MERKSEM CONCERTZAAL 10

ZONE DEURNE
CC DEURNE RIX 07
CC DEURNE PODIUM 04

ZONE OOST
CC HOF TER LO 08
CC BERCHEM 02

ZONE CENTRUM
CC DE LUCHTBAL 06
CC LICHTBAL DE SCHOUWBURG 00
CCO ST-ANDRIES 01
CCO LINKERHOEVE 15

ZONE ZUID
CC VLEKUR DE KEREN 13
CC KASTEEL STEYELINCK 14

CASESTUDY Sint-Andries IDENTITEIT
CCO ST-ANDRIES 01

CASESTUDY Berchem IDENTITEIT
CC BERCHEM 02

CASESTUDY Sint-Andries CAFÉ

CASESTUDY Berchem CAFÉ

CASESTUDY Sint-Andries LUIFEL

CASESTUDY Berchem LUIFEL

Voor het scheppen van een samenhangend beeld voor de Antwerpse culturele centra wordt gewerkt rond vier thema's met een ruimtelijke dimensie: model, identiteit, café en luifel. Het eerste thema betreft het hanteren van een model. Hiertoe wordt een matrix opgesteld met een programmatische en typologische analyse van de bestaande situatie. De diverse typologieën die onderscheiden worden, reiken een werkmodel aan dat de discussie en het denkpatroon structureert. Verder wordt aan de hand van enkele case-studies verduidelijkt op welke wijze omgegaan wordt met de identiteit van de gebouwen en de relatie met de idee 'Cultuurcentrum Antwerpen'. Hier komen aspecten van herstructurering, functionaliteit, afwerkingen, materialen, duurzaamheid, toegankelijkheid, enz... aan bod. Een belangrijke rol wordt toebedacht aan de uitwerking van het café. Ingebed in onze Vlaamse cultuur vormt het café namelijk de scharnier tussen de gemeenschapsvorming, de werking van het cultuurcentrum en de stad. Tot slot wordt de idee van de luifel ontwikkeld. Deze zorgt voor de externe visuele herkenbaarheid, heeft diverse functies en is een meevoudige drager van betekenissen.